

(MARŌIĀLOS). A l'occità *-uej-* correspon cat. *-uj-* (*enuja/enuja, pueg /puig*); doncs, paral·lelament tenim en *Jújols* el plural i *-uj-* corresponent a *-uej-* de *Maruéjols*.

Per al radical, a primera vista pensàvem en un híbrid format amb el NP llatí JULIUS: hi hagué alguns híbrids gal·lo-latinats com: *Augustobriga*, i se cita un *Julio-briga* (Horst Schmidt, *ZCelt.Phil.* XXVI, 53, 228). Però no hi ha raó ferma per pensar ací en un híbrid, perquè s'ha demostrat que IULLOS fou robustament cèltic: després de les moltes proves que n'han donat sobretot els màxims especialistes Weisgerber i Wilhelm Schulze, que n'aplega 7 testimonis (sens dubte NPP tots o la majoria) en inscra. del volum XIII del *CIL (Rhen. Germ. Celt.,* 127, n. 84), en part amb *-l-* simple (imperfecció del lapicida). *Iulos* (*CIL* XIII, 11.460), *Iullius* (4483). *Iullini, -inae* gen. (4379, 4390 etc. o.c. 228,31).

El màxim especialista de l'antroponímia romana, Wilhelm Schulze, admet que *Iulius*, en part de les inscripcions, és una disfressa romana del cèltic *Iullus Iulla* (*Zur geschichte, Lat.Eigenam*, pp. 24 i 77). Entra així en la categoria dels «Decknamen», tan desenrotllada en l'àrea renano-mediomàtrica (Weisg., p. 352). Sobre el cèltic JULO- a Renània han tractat d'altres (veg. les citacions de Keune etc., en Weisg. 349, 342, 344). I justament allà es formaren molts derivats que almenys aparentment són del ll. *Iulius*, com JULIACUM (>al. *Julich*) a 4 k. de Colònia, però sembla tractar-se també del «Deckname» del cèltic IULLOS...

Així, doncs, *Jújols* degué formar-se amb un IULLO-dels Volcae, que ocuparen en massa tot el territori del dept. Aude; i a través del Fenolledès, degueren sobreixir més o menys cap al Conflent (i fins un poc cap al Rosselló Sud). Tenim, doncs, aquí l'ètimon IULLOĪĀLO-: amb una evolució originària normal, *Jujújol* i, pluralitzat *-ols*. La qual després es modificà, en forma bifurcada, per una doble haplologia: per una banda *Jújols* —var. (a)—, per l'altra *Jújols* (b), que és la que a l'últim va generalitzar-se; els uns eliminaven haplòlogicament la segona síl·laba *žu*; els altres, la primera *Ju*: haplogogies inevitables per la gran acumulació de consonants, palatals i laterals, totes, *ž, l, l*.

N'hi ha algun cognom: Josep M. *Jujol*, decorador de princ. S. XX (Cirici, *La Pintura Cat.* II, 116, 128): el que ignorem és on l'interessat hi posava l'accent (qui sap si a la *o* —erròniament— car en els cognoms s'introdueixen tantes pronúncies bàrbares o deformades per forasters).

La JUMARA

Nom d'una partida del terme de Sueca (Ribera Baixa) que JCoromines va recollir en les enquestes de l'*Onomasticon Cataloniae* (XXXI, 28.17).

ETIM. Probablement de l'àrab *al-ğummâra*, nom d'unitat de *ğummâr* «la moelle du palmier» i 'polpa de diversos fruits', també 'cim, capitell d'un edifici', "summitas" *RMa*, Dozy, *Suppl.* I, 212. J.F.C.

Junc, Juncadella, Juncar, Juncaret, V. Jonquera Juncet, Junceda, Juncillo, V. Joncet Juncós, Juncosa, V. Jonquera Junoi, V. Genoll

JUNDA i JONDAL

JUNDA és el nom d'una antiga alqueria valenciana, de la vall d'Albaida, nom avui encara d'un barranc i paratge del terme de Bufali, entre aquest poble i el limitrof terme d'Albaida. Figura ja en el *Rept.* «l'alqueria *Junda*, 'de la vall d'Albaida, al riu *Albopalif* '» (>*Bufali*), p. 341. Avui està bastant antiquat: els inf. de Palomar, terme en el qual neix aquell barranc, no el coneixien; però a Bufali, on (per falta de temps i poca ajuda local) vaig haver de fer una enquesta ràpida amb l'alcalde, aquest sí que l'anomenà espontàniament, si bé amb la pronúncia acastellanada *Chunda* (que devia imitar dels papers municipals).

Tant Sarthou Carreres (*GGC*, Val. II, p. 7) com *IGC* escriuen *Yunda*: (altra grafia falsa, acastellanada, imitació aproximada de la pron. real *ğúnda*. Segons l'alcalde, és sobretot un barranc al Sud del poble (XXXII, 98.17); i la *Font dels Barrancs de Junda* (99.10) *IGC* la situa a 3°10' × 38°5', com afl. dr. del riu Albaida i fent partió entre Albaida i Bufali.

El mot es relaciona íntimament amb el NL eivissenc JONDAL, ja estudiat en el vol. I, 170-1, i allà també amb un eco a Formentera. És tracta bàsicament de l'àrab *ğund*, mot ben conegut, general, en àrab, que en la llengua clàssica designava, amb caràcter col·lectiu, 'tropes, soldats' (*RMa*, 476).¹

En l'ús hispànic i magr., des de 'divisió de tropes', passà a designar l'àrea, o contrada, sotmesa a una divisió, i a la 'zona governada pel cap d'un *ğund*, després 'zona colonitzada per soldats de cert regiment', i, en fi, 'colonitzada per gent de tal o tal banda': *ğund al-suriyîn* 'el districte dels sirians', *ğund al-misriyîn* 'el dels egipcis' (Dozy, *Suppl.* I, 224a); *ğund al-Ordân* «árabes venidos de la región del Jordán» (Simonet, *Descr. del Reino de Granada*, p. 11); D. Goeje (*Sel. from Geogr. Lit.*, p. 31).

És en aquest sentit que ha deixat descendència en NLL valencians i andalusos, i particularment en el de la vènda de *Jundal* o *Jondal*, en la costa Sud d'Eivissa; sembla ser abreviació de *ğund al-árab* 'districte dels àrabs' (beduïns o cosa semblant),² amb aglutinació de *-al-* unitiu, tal com *almirall* < *amiral* és abreviació d'*amîr al-mu'minîn* 'comandant dels creients'; i quelcom de semblant en *la marjal*, de l'àrab *marğ* (potser de *marğ al-muriğ* 'el gran prat,